

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2014-2015

Probă scrisă
Limba și literatura română

Varianta 9

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 2 ore.

SUBIECTUL I

(42 de puncte)

Citește următorul text:

A fost odată ca niciodată etc.

A fost un împărat și o împărăteasă. Ei aveau trei copii. Mai aveau pe lângă palaturile lor o grădină foarte frumoasă [...]. În fundul acestei grădini crescuse un măr cu totul și cu totul de aur. Împăratul nu mai putea de bucurie că în grădina sa se află un așa pom cum nu se găsea în toată lumea. Se tot întorcea pe lângă dânsul și se tot uita pe de toate părțile la el, de i se scurgeau ochii. Când, într-o zi, văzu că pomul înmugurește, înflorește, se scutură florile și roadele se arată, apoi spre seară dă în pârguală. [...] Îi lăsa gura apă, când se gândea că a doua zi o să aibă la masa sa mere de aur, lucru ce nu se auzise până atunci.

A doua zi nu se luminase bine de ziuă și împăratul era în grădină ca să vadă merele cele aurite și să-și împace nesațitul ce avea de a se uita la dânsule. Dară rămase ca ieșit din minte, când, în loc de mere coapte aurii, văzu că pomul înmugurise din nou, iară merele nicăiri. Încă fiind acolo, văzu cum înflorește pomul, cum îi cad florile și cum roadele se arată iarăși.

Atunci îi mai veni inima la loc și se mulțumi a aștepta până a doua zi. În ziua următoare, ia merele de unde nu-s. S-a supărat împăratul, nevoie mare, și porunci ca paznici să se puie să prinză pe hoți. Dară ași! unde e pomana aia!

Pomul înflorea în fiecare zi, se scuturau florile, rodul creștea și seara da în pârg. Noaptea se cocea. Oarecine venea atunci și le lua, fără să prinză de veste oamenii împăratului. Pare că era un lucru făcut: acel cineva care lua merele își bătea joc și de împăratul și de toți paznicii lui. Acestui împărat acum nu-i mai era că nu poate avea mere aurite la masa lui, ciuda cea mai mare era că nici pârga acestui pom nu o văzuse măcar. Aceasta îl întristă până într-atâta încât p-aci era să se scoboare din scaunul împărăției și să-l dea celui ce se va lega a prinde pe hoț.*

(Lupul cel năzdrăvan și Făt-Frumos, text cules de Petre Ispirescu)

*pârgă s.f. faza de început a coacerii unor fructe

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *frumoasă, bucurie, venea.* **6 puncte**
2. Explică rolul cratimei în secvența *încât p-aci era.* **6 puncte**
3. Transcrie două cuvinte/grupuri de cuvinte din text care se referă la timpul acțiunii. **6 puncte**
4. Formulează două idei principale/secundare din textul dat. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, semnificația secvenței: *Atunci îi mai veni inima la loc și se mulțumi a aștepta până a doua zi. În ziua următoare, ia merele de unde nu-s. S-a supărat împăratul, nevoie mare, și porunci ca paznici să se puie să prinză pe hoți. Dară ași! unde e pomana aia!* **6 puncte**

B. Redactează o compunere de 150 – 250 de cuvinte în care să motivezi apartenența la specie a basmului popular *Lupul cel năzdrăvan și Făt-Frumos*, valorificând textul dat. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi patru trăsături ale basmului popular;
- să ilustrezi două trăsături ale basmului popular, valorificând textul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței formulate;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

(36 de puncte)

Citește următorul text:

Odată cu sărbătoarea Sânzienelor, românii de pretutindeni serbează Ziua Universală a Iei. Bluza tradițională românească se bucură de popularitate în lumea întreagă și a devenit un obiect vestimentar aproape obligatoriu în garderoba româncelor.

Sărbătoarea a fost propusă anul trecut de comunitatea online „La Blouse Roumaine”, iar ziua de 24 iunie nu a fost aleasă întâmplător. O tradiție veche din Maramureș arată că Sânzienele, fiindte cu puteri magice și atingere binefăcătoare, ar fi purtat ii. Cămașa românească de sărbătoare era confecționată inițial din pânză de in sau cânepă, iar ulterior din bumbac sau mătase. Motivele geometrice sau inspirate din natură au atras atenția artiștilor de-a lungul timpului. Cea mai frumoasă piesă a costumului tradițional românesc l-a fascinat pe celebrul Henri Matisse, care, inspirat de colecția de ii tradiționale primită în dar de la pictorul Theodor Pallady, desăvârșește, în 1940, faimosul tablou „La blouse roumaine” [...]. O altă reprezentare a iei românești apare în pictura „România revoluționară”, semnată de Constantin Daniel Rosenthal. Acesta a imortalizat-o pe Maria Rosetti purtând ie și năframă. Ia românească apare și în tablourile semnate de Nicolae Tonitza, Camil Ressu, Ion Theodorescu-Sion sau Francisc Șirato. Patru decenii mai târziu, ia românească a fost sursa de inspirație pentru una dintre colecțiile semnate de Yves Saint Laurent. [...] Bluza tradițională a devenit un obiect vestimentar aproape obligatoriu în garderoba româncelor. Modelele tradiționale, cusute manual, pot compune ținute moderne, spectaculoase, care atrag atenția pe stradă sau chiar la cocktailuri. Ia poate fi purtată în orice sezon, pentru că niciodată nu va fi demodată.

(Oana Antonescu, **Este ziua iei românești: piesa vestimentară care nu se demodează niciodată**, în **Adevărul**)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
– data la care se sărbătorește Ziua Universală a Iei;
– numele tabloului pictat de Constantin Daniel Rosenthal. **4 puncte**
- Scrie numele autoarei și titlul articolului din care este extras fragmentul dat. **4 puncte**
- Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența *Bluza tradițională românească se bucură de popularitate în lumea întreagă și a devenit un obiect vestimentar aproape obligatoriu în garderoba româncelor*. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența *Patru decenii mai târziu, ia românească a fost sursa de inspirație pentru una dintre colecțiile semnate de Yves Saint Laurent*. **4 puncte**
- Transcrie propoziția principală și propoziția subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Ia poate fi purtată în orice sezon, pentru că niciodată nu va fi demodată*. **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă indirectă, introdusă prin pronumele relativ *care*. **4 puncte**

B. Redactează, în 80 – 150 de cuvinte, o narațiune în care să prezinți o întâmplare reală sau imaginară petrecută într-o zi de sărbătoare. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă!

Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 12 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 1 p.; coerența textului – 2 p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 p.; ortografia – 3 p.; punctuația – 2 p.; așezarea corectă în pagină, lizibilitatea – 2 p.)